

Tid kommer, men den er ikke inde i Øjeblikket.

Det ærede Medlem Hr. Holstein syntes, at den rigtige Fremgangsmaade skulde være den, at vi nu sparede Statskassen for Udgifterne og lagde dem over paa Landmændene. Jeg vil sige, at det ærede Medlem Hr. Holstein er en modig Mand, hvis han virkelig under de nuværende økonomiske Forhold tør foreslaa, at vi her ved Lov skal paabyde Landmændene, at hver Gang en Ko eller Kvie kaster i Besætningen, skal de tilkalde Dyr lægen og betale hans Honorar og Kørsel, lade foretage Undersøgelse og selv betale den. Jeg tror ikke, det ærede Medlem rigtig har overset, hvad det er, han er i Færd med at foreslaa her. Det er ganske urimeligt at ville lægge en saadan Anmeldepligt — og en Forpligtelse til at betale — over paa Landmændene, navnlig naar man sammenholder med, hvor betydningsløs den i Virkeligheden er. Naar det ærede Medlem mente, at de Tal, der var meddelt, viste, at Landmændene efterhaanden var blevet paapasselige, vil jeg sige, at det ærede Medlem tager ogsaa her ganske fejl. Tallene viser blot det, som jeg sagde før, at Dyr lægerne er blevet opmærksomme paa Loven og her har fundet en Gerning, der kan varetages i en ledig Time, men siger ikke noget om Landmændenes større eller mindre Paapasselighed — den er vist for øvrigt omtrent den samme — og ej heller om Sygdommens større eller mindre Udbredelse; de siger kun noget om det ene Forhold, som her er berørt.

Endelig var det ærede Medlem inde paa et Spørgsmaal, som, naar han nu har berørt det, ogsaa giver mig Anledning til at fremsætte et Par Bemærkninger, ikke fordi jeg mener, det har Betydning for det foreliggende Lovforslag — ja, det angaar dog Lovforslaget — men som godt kan give Anledning til Overvejelser vedrørende vor Lovgivning om Handel med Husdyr i det hele taget. Det ærede Medlem synes at staa paa det Standpunkt, at hvis en Mand faar indslæbt Smitte i sin Besætning ved Køb af Smittedyr, eller hvis han køber en Ejendom, hvor der er smitsom Kastning, uden at han har vidst det, bør han have fuldt Krav paa Erstatning af den, der er Sælger. Det er min Opfattelse, at vi er i Færd med her i Landet baade gennem Lovgivning og ved Domsafsigelse paa Grundlag af bestaaende Love at gaa alt for vidt i Retning af at lægge alt Ansvar over paa Sælgerne, men fritage Køberne for ethvert Ansvar.

Hvis man køber en Gaard over Middelstørrelse, og man ikke foretager nogen som

helst Undersøgelse dér, kan man godt gaa ud fra med største Sikkerhed, at der blandt andre Ulykker findes smitsom Kastning paa denne Ejendom, og hvis man ikke spørger sig for, mener jeg, at saa har man i Virkeligheden ikke noget som helst Krav overfor Sælgeren. Hvis jeg skal sælge en Ejendom, kan det dog ikke være min Forpligtelse, før jeg sælger den, at rakke Ejendommen ned i alle Ender og Kanter og sige: I Besætningen her er der smitsom Kastning, og i den Mark dér er der Kløveraal, i den Mark Havreaal, i det Hus er der Rotter, og det Tag er ved at falde ned, og er der mere du vil vide, kan du spørge mig. Jeg har sagt noget af det, jeg kan huske i Øjeblikket, og endda skal jeg staa i Frygt for, at jeg har glemt en hel Del. Det er i hvert Fald et ejendommeligt Forhold, at man, naar man skal sælge en Ting, skal være forpligtet til at sige alt det daarligere, man kan huske om den; det gode behøver man ikke at sige.

Jeg mener, det vilde være sundere, hvis der var den Regel gældende baade i vor Lovgivning og ved Domsafgørelse, at den, der lægger Vægt paa et bestemt Forhold, kan lukke sin Mund op og spørge; hvis han gaar omkring og sover, idet han handler, maa han selv tage Ansvaret, men spørger han, er det selvfølgelig Sælgerens Pligt at give et ærligt Svar i Overensstemmelse med det, han ved. Men der er en stor Mangel i vor Lovgivning om Handel med Husdyr, idet vi i Modsætning til, hvad der er Tilfældet i andre Lande, fuldkommen ensidigt lægger Ansvaret paa Sælgeren. Derfor er jeg i Virkeligheden — og det var det, jeg sagde før — ogsaa noget betænkelig ved Indholdet af denne Paragraf, der siger, at hvis en Mand sælger et Dyr, der har Kastesmitte — og det er ikke altid let at vide det og ej heller at konstatere det —, skal han paatage sig den mægtige Erstatningsforpligtelse, som det kan medføre. Nu er jeg selv kommet ind i hele denne Diskussion, men jeg trækker mig tilbage igen, jeg har ikke villet rejse den, for at vi her ved denne Lejlighed skulde tage det saglige Indhold op. Jeg glæder mig over, at der dog er et meget stort Flertal her i Salen — det skønner jeg jo —, som vil støtte mine Bestræbelser for at fritage Statskassen for en Udgift, om hvilken man højst kan sige, at den ingen Skade har gjort.

Til det ærede Medlem Hr. J. P. Jensen vil jeg sige, at det er maaske ikke saa inkonsekvent, naar Landboforeningerne har foreslaaet dette, at der skal være Adgang